

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 16 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

15554/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0416(NLE)

ECOFIN 1193
FIN 1172
UEM 359

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	16 Νοεμβρίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 735 final
Θέμα:	Πρόταση – ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) (ST 10686/21 INIT και ST 10686/21 ADD 1), της 20ής Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 735 final.

σνημμ.: COM(2023) 735 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.11.2023
COM(2023) 735 final

2023/0416 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) (ST 10686/21 INIT και ST 10686/21 ADD 1), της 20ής Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου

{SWD(2023) 377 final}

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) (ST 10686/21 INIT και ST 10686/21 ADD 1), της 20ής Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας¹, και ιδίως το άρθρο 20 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Μετά την υποβολή του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΣΑΑ) από την Κύπρο στις 17 Μαΐου 2021, η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο τη θετική αξιολόγησή του. Το Συμβούλιο ενέκρινε τη θετική αξιολόγηση με την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 2021².
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά κάθε κράτους μέλους για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη θα πρέπει να επικαιροποιηθεί έως τις 30 Ιουνίου 2022 σύμφωνα με τη μεθοδολογία που προβλέπεται σε αυτόν. Στις 30 Ιουνίου 2022 η Επιτροπή υπέβαλε τα αποτελέσματα της εν λόγω επικαιροποίησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- (3) Την 1η Σεπτεμβρίου 2023 η Κύπρος υπέβαλε στην Επιτροπή τροποποιημένο εθνικό ΣΑΑ, το οποίο περιλαμβάνει κεφάλαιο για το REPowerEU σύμφωνα με το άρθρο 21γ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (4) Το τροποποιημένο ΣΑΑ λαμβάνει επίσης υπόψη την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και περιλαμβάνει αιτιολογημένο αίτημα προς την Επιτροπή για πρόταση τροποποίησης της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το οποίο το ΣΑΑ δεν είναι πλέον εν μέρει εφικτό λόγω αντικειμενικών περιστάσεων. Οι τροποποιήσεις του ΣΑΑ που υπέβαλε η Κύπρος αφορούν 78 μέτρα.

¹ ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17.

² ST 10686/21· ST 10686/21 ADD 1.

- (5) Στις 14 Ιουλίου 2023 το Συμβούλιο απηύθυνε συστάσεις προς την Κύπρο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ειδικότερα, το Συμβούλιο συνέστησε στην Κύπρο να διατηρήσει υγιή δημοσιονομική θέση, διαφυλάσσοντας παράλληλα τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και διασφαλίζοντας την αποτελεσματική απορρόφηση της στήριξης του ΜΑΑ και των κονδυλίων της ΕΕ, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης τη μείωση του ιδιωτικού χρέους, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού πλαισίου εκποιήσεων, και τη βελτίωση της διακυβέρνησης των κρατικών οντοτήτων. Για να μειωθεί η συνολική εξάρτηση της Κύπρου από τα ορυκτά καύσιμα και να αξιοποιηθεί το πλήρες αναξιοποίητο δυναμικό παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, συστήθηκε στην Κύπρο να πραγματοποιήσει περαιτέρω επενδύσεις στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, να επιταχύνει την ανάπτυξη διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας, να ενισχύσει την ενεργειακή απόδοση, να στραφεί προς τις βιώσιμες μεταφορές και να αντιμετωπίσει προκλήσεις που αφορούν τις πράσινες δεξιότητες και ικανότητες.
- (6) Προτού υποβληθεί το τροποποιημένο ΣΑΑ, διεξήχθη διαδικασία διαβούλευσης σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο, με τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών αρχών, κοινωνικών εταίρων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, οργανώσεων νεολαίας και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών. Η σύνοψη των διαβουλεύσεων υποβλήθηκε μαζί με το τροποποιημένο εθνικό ΣΑΑ. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του τροποποιημένου ΣΑΑ, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού.

Επικαιροποιήσεις βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241

- (7) Στο τροποποιημένο ΣΑΑ που υπέβαλε η Κύπρος επικαιροποιούνται 10 μέτρα ώστε να ληφθεί υπόψη η επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά. Η Κύπρος εξήγησε ότι, επειδή η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά μειώθηκε από 1 005 946 047 EUR³ σε 915 758 509 EUR⁴, δεν είναι πλέον δυνατή η χρηματοδότηση όλων των μέτρων του αρχικού κυπριακού ΣΑΑ. Η Κύπρος εξήγησε ότι ορισμένα μέτρα θα πρέπει να αφαιρεθούν λόγω της μείωσης της χρηματοδοτικής κατανομής και προκειμένου να μειωθεί το επίπεδο της απαιτούμενης υλοποίησης σε σύγκριση με το αρχικό ΣΑΑ άλλων μέτρων.
- (8) Το τροποποιημένο ΣΑΑ δεν περιλαμβάνει πλέον ορισμένα μέτρα στο πλαίσιο των συνιστωσών 2.3 — Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτων, 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας, 3.3 — Υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, 3.4 — Εκσυγχρονισμός των δημόσιων και τοπικών αρχών, βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και καταπολέμηση της διαφθοράς και 4.1 — Αναβάθμιση υποδομών για συνδεσιμότητα. Τα μέτρα αυτά αφορούν την επένδυση C2.3I7 — Υποδομές της ανατολικής Λευκωσίας για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων, για την αύξηση της αποθηκευτικής ικανότητας του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στην περιοχή

³ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Κύπρου στις δαπάνες του άρθρου 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 11 του εν λόγω κανονισμού.

⁴ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Κύπρου στις δαπάνες του άρθρου 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 11 του εν λόγω κανονισμού.

«Βαθιά Γωνιά» ώστε να καταστεί δυνατή η χρησιμοποίηση ολόκληρης της ποσότητας επεξεργασμένων λυμάτων· την επένδυση C3.1I4 — Έναρξη δημιουργίας Οικολογικού Βιομηχανικού Επιστημονικού Πάρκου, για τον καθορισμό του πλαισίου για την ενθάρρυνση της αύξησης των άμεσων επενδύσεων σε αναξιοποίητες περιοχές και τη φιλοξενία μιας συστάδας (cluster) οντοτήτων ελαφράς βιομηχανίας που θα επικεντρώνονται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (έμφαση στην ηλιακή ενέργεια), στις λύσεις γεωργικής τεχνολογίας και στις ΤΠΕ· την επένδυση C3.3I3 — Συμβουλευτικές υπηρεσίες για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), για την προώθηση της ανάπτυξης ΜΜΕ στην Κύπρο και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους μέσω προσαρμοσμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών και άλλων μη χρηματοοικονομικών εργαλείων υποστήριξης· την επένδυση C3.3I5 — Υποστήριξη της εξωστρέφειας και του εξαγωγικού προσανατολισμού των κυπριακών επιχειρήσεων, για την ενίσχυση της εξωστρέφειας των νέων και υφιστάμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της κατασκευής, μεταποίησης και εμπορικής διάθεσης γεωργικών και βιομηχανικών προϊόντων καθώς και των φορέων παροχής υπηρεσιών· την επένδυση C3.4I1 — Εξορθολογισμός του συστήματος βάρδιας μέσω της εφαρμογής ενός εκ περιτροπής συστήματος σχεδιασμού, για τη βελτιστοποίηση των μοντέλων βάρδιας και την επίτευξη οφέλους όσον αφορά την παραγωγικότητα και την αποτελεσματικότητα στους οργανισμούς του δημόσιου τομέα που παρέχουν υπηρεσίες σε διαφορετικές βάρδιες· και την επένδυση C4.1I3 — Υποθαλάσσια σύνδεση με την Ελλάδα, για τη δημιουργία υψηλής χωρητικότητας ανθεκτικού κορμού συνδεσιμότητας στο διαδίκτυο για την Κύπρο μέσω νέας υποβρύχιας σύνδεσης για τη συνδεσιμότητα δεδομένων μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας. Η περιγραφή των μέτρων αυτών και των σχετικών ορόσημων και στόχων θα πρέπει επομένως να αφαιρεθεί από την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

- (9) Επιπλέον, στο τροποποιημένο ΣΑΑ που υπέβαλε η Κύπρος τροποποιούνται μέτρα στο πλαίσιο των συνιστώσων 2.1 — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, 2.2 — Βιώσιμες μεταφορές, 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας και 5.2 — Αγορά εργασίας, κοινωνική προστασία και ένταξη, ώστε να αντικατοπτρίζεται η επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά. Ειδικότερα, το μέτρο C2.1I4 — Μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) σε βιομηχανίες, επιχειρήσεις και οργανισμούς, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· το μέτρο C2.2I3 — Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.2 — Βιώσιμες μεταφορές· το μέτρο C3.1I12 — Διαχείριση αποβλήτων προς την κυκλική οικονομία, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας· και το μέτρο C5.2I1 — Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και ενίσχυση της στήριξης των νέων, στο πλαίσιο της συνιστώσας 5.2 — Αγορά εργασίας, κοινωνική προστασία, κοινωνική πρόνοια και ένταξη, τροποποιούνται ώστε να μειωθεί το επίπεδο της απαιτούμενης υλοποίησης σε σύγκριση με το αρχικό σχέδιο, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται η μειωμένη χρηματοδοτική κατανομή. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (10) Η Κύπρος ζήτησε επίσης να χρησιμοποιηθούν οι εναπομένοντες πόροι που απελευθερώθηκαν με την κατάργηση των μέτρων δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού 2021/241 ώστε να συμπεριληφθεί ένα νέο μέτρο. Αυτό αφορά την επένδυση C3.1I1 — Κατασκευή συλλογικής υποδομής θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας (λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις) στην παράκτια περιοχή Πεντάκωμο, με τα

αντίστοιχα ορόσημα 91 και 92 (Κατασκευή της συλλογικής μονάδας θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας και Επιχειρησιακή συλλογική υποδομή θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας).

Τροποποιήσεις βάσει του άρθρου 21 του κανονισμού 2021/241

- (11) Οι τροποποιήσεις του ΣΑΑ που υπέβαλε η Κύπρος λόγω αντικειμενικών περιστάσεων αφορούν 48 μέτρα.
- (12) Η Κύπρος εξήγησε ότι 12 μέτρα δεν είναι πλέον πλήρως εφικτά, διότι λόγω του υψηλού πληθωρισμού το εκτιμώμενο κόστος των μέτρων έχει αυξηθεί σημαντικά. Μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, ο πληθωρισμός παρέμεινε υψηλός το 2022, στο + 8,1 %, κυρίως λόγω της έντονης αύξησης των τιμών της ενέργειας και ιδίως των εισαγόμενων ορυκτών καυσίμων από τα οποία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η Κύπρος. Ειδικότερα, η απροσδόκητη αύξηση των τιμών των πρώτων υλών, των καυσίμων και των μεταφορών επηρέασε τον κατασκευαστικό τομέα, οδηγώντας σε σημαντική αύξηση των τιμών των εγχώριων και των εισαγόμενων κατασκευαστικών υλικών, καθώς και των ηλεκτρομηχανικών προϊόντων. Οι αυξήσεις των τιμών επηρέασαν επίσης το μεγαλύτερο μέρος του εξοπλισμού για την αναβάθμιση των υποδομών ανανεώσιμης ενέργειας και δοκιμής έξυπνων δικτύων. Αυτό αφορά, αντίστοιχα, την επένδυση 5: Βελτίωση, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των δημόσιων νοσηλευτηρίων της Κύπρου, στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.1 — Ανθεκτικό και αποτελεσματικό σύστημα υγείας και ενίσχυση της πολιτικής προστασίας· τη μεταρρύθμιση 1: Πράσινη φορολογία, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· την επένδυση 2: Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με άτομα με αναπηρίες, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· την επένδυση 3: Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· την επένδυση 6: Αναβάθμιση υποδομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δοκιμής έξυπνων δικτύων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· την επένδυση 9: Προστασία δασών από πυρκαγιές, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· την επένδυση 6: Ενίσχυση της ασφάλειας στην παροχή νερού για τις περιοχές Λευκωσίας και Λάρνακας, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.3 — Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτων· την επένδυση 1: Υλοποίηση μέτρων των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και μέτρων ενίσχυσης της προσβασιμότητας, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.2 — Βιώσιμες μεταφορές· την επένδυση 3: Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.2 — Βιώσιμες μεταφορές· την επένδυση 6: Αναγέννηση και αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 — Εκσυγχρονισμός των δημόσιων και τοπικών αρχών, βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και καταπολέμηση της διαφθοράς· την επένδυση 1: Κατασκευή δύο μοντέλων τεχνικών σχολών, στο πλαίσιο της συνιστώσας 5.1 — Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανεκπαίδευση· και την επένδυση 4: Κέντρα παιδικής μέριμνας σε

δήμους, στο πλαίσιο της συνιστώσας 5.2 — Αγορά εργασίας, κοινωνική προστασία και ένταξη. Σε αυτή τη βάση, η Κύπρος ζήτησε να μειωθεί το επίπεδο της απαιτούμενης υλοποίησης των προαναφερθέντων μέτρων με την τροποποίηση ορισμένων οροσήμων ή στόχων ή την κατάργηση ορισμένων επιμέρους μέτρων, και να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα των οροσήμων ή των στόχων που συνδέονται με ορισμένα από τα προαναφερθέντα μέτρα. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (13) Η Κύπρος εξήγησε ότι τέσσερα μέτρα δεν είναι πλέον πλήρως εφικτά, λόγω διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού. Το 2022 η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία οδήγησε σε απότομη αύξηση των τιμών της ενέργειας και των βασικών εμπορευμάτων στην Κύπρο και η οικονομική ανάπτυξη επιβραδύνθηκε (5,6 % έναντι 6,6 % το 2021) εν μέσω διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού και υψηλών τιμών ενέργειας και βασικών εμπορευμάτων. Η Κύπρος εξήγησε ότι οι διαταραχές ήταν ιδιαίτερα σημαντικές όσον αφορά την εισαγωγή νέων ηλεκτρικών οχημάτων από το εξωτερικό, και ότι οι χρόνοι παράδοσης για τον εξοπλισμό ΤΠΕ αυξήθηκαν σε πρωτοφανή επίπεδα, ενώ σε πολλές περιπτώσεις υπερέβησαν τις 180 ημέρες. Αυτό αφορά τα ακόλουθα μέτρα: την επένδυση 2: Δημιουργία υποδομής για ηλεκτροκίνηση, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.2 — Βιώσιμες μεταφορές, καθώς οι διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού οδήγησαν σε μετάθεση της προθεσμίας κατά έξι μήνες για ένα από τα επιμέρους μέτρα στο πλαίσιο του μέτρου (ένα σύστημα επιχορηγήσεων που αποσκοπεί στην προώθηση της φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές)· την επένδυση 8: Προστασία του θαλάσσιου οικοσυστήματος από κινδύνους και βελτίωση του επιπέδου αποτελεσματικότητας των μηχανισμών ετοιμότητας, πρόληψης και αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδων, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.3 — Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτων, καθώς οι διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού οδήγησαν σε απρόβλεπτες εξελίξεις στη διαδικασία προμηθειών, με αποτέλεσμα μεγαλύτερη αναμονή για την κατασκευή και την παράδοση των σκαφών· την επένδυση 1: Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.3 — Υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, καθώς οι διαταραχές της αλυσίδας εφοδιασμού οδήγησαν σε μεγαλύτερη αναμονή για την παράδοση των συστημάτων δικτύου που απαιτούνται για την εφαρμογή του συστήματος· και την επένδυση 1: Ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης, στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.2 — Προώθηση της ηλεκτρονικής δημόσιας διοίκησης, καθώς τα ζητήματα στην αλυσίδα εφοδιασμού οδήγησαν σε απροσδόκητες δυσκολίες και καθυστερήσεις στην υλοποίηση του μέτρου για το Υπουργείο Εξωτερικών, σε σχέση με την αναβάθμιση των συστημάτων των πρεσβειών στην Ουκρανία και στη Ρωσία. Σε αυτή τη βάση, η Κύπρος ζήτησε να μειωθεί το επίπεδο της απαιτούμενης υλοποίησης των προαναφερθέντων μέτρων με την τροποποίηση ορισμένων οροσήμων ή στόχων ή την κατάργηση ορισμένων επιμέρους μέτρων, και να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα των οροσήμων/στόχων που συνδέονται με ορισμένα από τα προαναφερθέντα μέτρα. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (14) Η Κύπρος εξήγησε ότι 14 μέτρα τροποποιήθηκαν προκειμένου να εφαρμοστούν καταλληλότερες εναλλακτικές επιλογές, ώστε να επιτευχθεί η αρχική επιδίωξη του μέτρου. Αυτό αφορά τα ακόλουθα μέτρα: την επένδυση 6: Ανάπτυξη γενικών διασυννοριακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας στην Κύπρο, στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.1 — Ανθεκτικό και αποτελεσματικό σύστημα υγείας και ενίσχυση της πολιτικής προστασίας, καθώς το ανοικτό εθνικό σημείο επαφής θα έχει πρόσβαση στην αυτόματη, χωρίς εποπτεία συλλογή πληροφοριών και εξαγωγή δεδομένων μέσω

της υποδομής ψηφιακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας (eHDSI), ώστε να αντικατοπτρίζονται καλύτερα οι απαιτήσεις των χρηστών· την επένδυση 1: Προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς το πεδίο εφαρμογής (μόνο ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί) τροποποιήθηκε, κυρίως για να αποφευχθούν οι επικαλύψεις με ένα άλλο μέτρο· την επένδυση 4: Ενθάρρυνση της μείωσης των εκπομπών CO₂ στις επιχειρήσεις, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς έχει προστεθεί συγκεκριμένος στόχος για τον αριθμό των επιχειρήσεων που έχουν καταρτίσει σχέδια μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου· την επένδυση 11: Βελτίωση και επέκταση του παγκύπριου Δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία δικτύου σημείων συλλογής και ανακύκλωσης, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας, καθώς προβλήματα σχεδιασμού στις αρχικά προγραμματισμένες τοποθεσίες καθιστούν άλλες τοποθεσίες πιο αποδοτικές από άποψη κόστους και χρόνου· τη μεταρρύθμιση 2: Ηλεκτρονική πλατφόρμα για τη βελτίωση του εμπορίου και της συμμετρίας πληροφοριών στην αλυσίδα εφοδιασμού φρέσκων προϊόντων, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας, καθώς διαπιστώθηκε ότι η πλέον αποδοτική από άποψη κόστους λύση για την επίτευξη του ίδιου αποτελέσματος ήταν η χρησιμοποίηση και η προσαρμογή ενός υφιστάμενου εργαλείου ΤΠ και όχι η ανάπτυξη ενός νέου εργαλείου· τη μεταρρύθμιση 1: Εθνική πολιτική και εργαλεία πολιτικής Ε&Κ, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.2 — Ενισχυμένη έρευνα και καινοτομία, καθώς το σχέδιο δράσης θα βελτιωθεί ώστε να ληφθούν επίσης υπόψη τα πορίσματα της αναθεωρημένης στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης και να καλυφθεί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα· την επένδυση 3: Πρόγραμμα χρηματοδότησης Ε&Κ για την πράσινη μετάβαση, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.2 — Ενισχυμένη έρευνα και καινοτομία, καθώς, μετά την πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων, θα μπορούσαν να αναπτυχθούν περισσότερες τεχνολογίες στο πλαίσιο του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων βασικών καθαρών τεχνολογιών και τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών· τη μεταρρύθμιση 2: Ενίσχυση μηχανισμού ταχείας δραστηριοποίησης επιχειρήσεων, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.3 — Υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, δεδομένου ότι μετά την έγκριση νέας στρατηγικής το 2021, ο μηχανισμός ταχείας δραστηριοποίησης βελτιώθηκε και εξελίχθηκε σε μονάδα διευκόλυνσης εταιρειών, η οποία παρέχει προηγμένες υπηρεσίες μέσω προηγμένης πλατφόρμας/ψηφιοποιημένου συστήματος· τη μεταρρύθμιση 7: Αστικός αναδασμός, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 — Εκσυγχρονισμός των δημόσιων και τοπικών αρχών, βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και καταπολέμηση της διαφθοράς, καθώς το μέτρο ενισχύθηκε με τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του πέραν των οικιστικών περιοχών, παρέχοντας έτσι μια καλύτερη εναλλακτική επιλογή· τη μεταρρύθμιση 4: Νέο νομικό πλαίσιο και σύστημα ανταλλαγής δεδομένων και γραφείων πίστης, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.5 — Διασφάλιση της δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, καθώς φαίνεται ότι η ARTEMIS, η οντότητα που αποτελεί τον τρέχοντα μηχανισμό ανταλλαγής δεδομένων, είναι ο πλέον κατάλληλος οργανισμός για να έχει στην κυριότητά του το πιστωτικό μητρώο· τη μεταρρύθμιση 5: Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.5 — Διασφάλιση της δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, καθώς η χρήση και η ενίσχυση της υφιστάμενης κρατικής αποθήκης πληροφοριών φαίνεται να αποτελεί την καλύτερη εναλλακτική επιλογή, δεδομένης της μη χρησιμότητας και

αποδοτικότητα των αρχικά προβλεπόμενων αποτελεσμάτων (η ύπαρξη δύο βαθμολογιών πιστοληπτικής ικανότητας μπορεί να προκαλέσει σύγχυση στη λήψη αποφάσεων και είναι δαπανηρή)· την επένδυση 2: Αναβάθμιση της σύνδεσης στο διαδίκτυο ώστε να είναι έτοιμη για χωρητικότητες Gigabit (Gigabit-ready) και προώθηση της αφομοίωσης της συνδεσιμότητας, στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.1 — Αναβάθμιση υποδομών για συνδεσιμότητα, καθώς ένα σύστημα προσανατολισμένο στις υπηρεσίες θεωρήθηκε καλύτερη εναλλακτική επιλογή από το αρχικό σύστημα, δεδομένης της έλλειψης ενδιαφέροντος από την αγορά· τη μεταρρύθμιση 1: Μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών, στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.2 — Προώθηση της ηλεκτρονικής δημόσιας διοίκησης, καθώς οι κυπριακές αρχές προσδιόρισαν ένα πιο επικεντρωμένο στον πολίτη και αποδοτικό οργανωτικό μοντέλο για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών· και τη μεταρρύθμιση 3: Σταδιακή παράταση δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών, στο πλαίσιο της συνιστώσας 5.1 — Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανεκπαίδευση, καθώς η δημιουργία πρόσθετης χωρητικότητας σε δημόσιους και δημοτικούς παιδικούς σταθμούς, σε συνδυασμό με συνοδευτικό προσωρινό πρόγραμμα επιδότησης, αναμένεται να έχει σημαντικά πιο μακροχρόνιο και θετικό αντίκτυπο, παρά το μεγαλύτερο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Η προσέγγιση αυτή έχει ως στόχο να ωφελήσει ιδιαίτερα τις ευάλωτες ομάδες. Σε αυτή τη βάση, η Κύπρος ζήτησε να τροποποιηθεί το περιεχόμενο ορισμένων από τα προαναφερθέντα μέτρα και να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα ορισμένων οροσήμων/στόχων που συνδέονται με ορισμένα από τα προαναφερθέντα μέτρα. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (15) Η Κύπρος εξήγησε ότι δύο μέτρα δεν είναι πλέον πλήρως εφικτά, λόγω έλλειψης προσφοράς. Αυτό αφορά τα ακόλουθα μέτρα: την επένδυση 8: Ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του τομέα του τουρισμού με έμφαση στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας, διότι ο υπερβολικά στενός ορισμός των επιλέξιμων επιχειρήσεων οδήγησε σε χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στο εν λόγω πρόγραμμα· και τη μεταρρύθμιση 8: Ενίσχυση της εποπτείας των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.5 — Διασφάλιση της δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, λόγω του πολύ μικρού αριθμού υποψηφίων που διαθέτουν επαγγελματικά αναλογιστικά προσόντα. Σε αυτή τη βάση, η Κύπρος ζήτησε να τροποποιηθούν ορισμένες πτυχές των προαναφερθέντων μέτρων και να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα ορισμένων στόχων. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (16) Η Κύπρος εξήγησε ότι πέντε μέτρα δεν είναι πλέον πλήρως εφικτά, λόγω έλλειψης ζήτησης. Αυτό αφορά τα ακόλουθα μέτρα: την επένδυση 2: Καινοτόμο Σύστημα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου (CIPHIS), στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.1 — Ανθεκτικό και αποτελεσματικό σύστημα υγείας και ενίσχυση της πολιτικής προστασίας, καθώς δεν ήταν διαθέσιμοι αρκετοί ιατροί-παρατηρητές νοσηρότητας για την εισαγωγή δεδομένων στην ενότητα για την επιτήρηση της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας (ISS) του Καινοτόμου Συστήματος Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου· τη μεταρρύθμιση 3: Γενετική βελτίωση του πληθυσμού αιγοπροβάτων της Κύπρου, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας, καθώς παρά τις παρατάσεις των προθεσμιών υποβολής προσφορών, υπέβαλαν αίτηση και ήταν επιλέξιμοι λιγότεροι από 40 δικαιούχοι/γεωργοί· την επένδυση 5: Έξυπνες πόλεις, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4

— Εκσυγχρονισμός των δημόσιων και τοπικών αρχών, βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και καταπολέμηση της διαφθοράς, καθώς μόνο 25 από τους δήμους του νησιού εξέφρασαν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στην πρωτοβουλία· την επένδυση 3: Δημιουργία δομών κατοικιών για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς, άτομα με αναπηρίες και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας, στο πλαίσιο της συνιστώσας 5.2 — Αγορά εργασίας, κοινωνική προστασία, κοινωνική πρόνοια και ένταξη, καθώς κανένας οικονομικός φορέας δεν εξέφρασε ενδιαφέρον· και την επένδυση 7: Σύστημα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μεγάλων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον μεταποιητικό τομέα, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας, δεδομένου ότι η αναβολή οφειλόταν στην έλλειψη επαρκούς ζήτησης και στον περιορισμένο αριθμό επιλέξιμων έργων, γεγονός που κατέστησε αναγκαία την αναβολή της δημοσίευσης της πρόσκλησης υποβολής προσφορών κατά ένα έτος. Σε αυτή τη βάση, η Κύπρος ζήτησε να τροποποιηθούν ορισμένες πτυχές των προαναφερθέντων μέτρων και να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα ή να αφαιρεθούν ορισμένοι στόχοι που συνδέονται με τα προαναφερθέντα μέτρα. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (17) Η Κύπρος εξήγησε ότι ένα μέτρο δεν είναι πλέον πλήρως εφικτό λόγω απρόβλεπτων τεχνικών και λειτουργικών ζητημάτων, μετά την ολοκλήρωση του σχεδιασμού και της ανάπτυξής του. Αυτό αφορά το ακόλουθο μέτρο: τη μεταρρύθμιση 9: Ψηφιακός μετασχηματισμός των δικαστηρίων, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 — Εκσυγχρονισμός των δημόσιων και τοπικών αρχών, βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και καταπολέμηση της διαφθοράς. Μετά την ολοκλήρωση της φάσης σχεδιασμού και ανάπτυξης, προέκυψαν απρόβλεπτα τεχνικά και λειτουργικά ζητήματα κατά τη δοκιμή αποδοχής του συστήματος από τους χρήστες, τα οποία απαιτήσαν την εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών οι οποίες προκάλεσαν καθυστερήσεις. Σε αυτή τη βάση, η Κύπρος ζήτησε να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα ενός ορόσημου που συνδέεται με τα προαναφερθέντα μέτρα. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (18) Η Κύπρος εξήγησε ότι ένα μέτρο δεν είναι πλέον πλήρως εφικτό εντός του αρχικά προγραμματισμένου χρονοδιαγράμματος λόγω των ελλειπουσών τεχνικών απαιτήσεων και προδιαγραφών, που πρέπει να εισαχθούν όταν τεθεί σε ισχύ η σχετική νομοθεσία της Ένωσης στο πεδίο του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος ενιαίας θυρίδας, και οι οποίες θα είναι αναγκαίες για να προχωρήσει η διαδικασία για την πρόσκληση υποβολής προσφορών και κατ' επέκταση η υπογραφή της σύμβασης. Αυτό αφορά το ακόλουθο μέτρο: την επένδυση 2: Ψηφιοποίηση της Αρχής Λιμένων Κύπρου στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.2 — Προώθηση της ηλεκτρονικής δημόσιας διοίκησης. Σε αυτή τη βάση, η Κύπρος ζήτησε να καθυστερήσει το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης μέρους ενός ορόσημου που συνδέεται με τα προαναφερθέντα μέτρα στο επακόλουθο ορόσημο. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (19) Η Κύπρος εξήγησε ότι ένα μέτρο δεν είναι πλέον πλήρως εφικτό λόγω απροσδόκητων κυβερνοεπιθέσεων, οι οποίες απαιτούσαν επανασχεδιασμό της στρατηγικής κυβερνοασφάλειας. Αυτό αφορά το ακόλουθο μέτρο: τη μεταρρύθμιση 2: Καθορισμός και εφαρμογή νέας πολιτικής για το υπολογιστικό νέφος όσον αφορά τα κυβερνητικά συστήματα και υπηρεσίες ΤΠ στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.2 — Προώθηση της ηλεκτρονικής δημόσιας διοίκησης. Σε αυτή τη βάση, η Κύπρος ζήτησε να τροποποιηθεί το περιεχόμενο ενός ορόσημου που συνδέεται με το προαναφερόμενο

μέτρο και να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα ενός ορόσημου που συνδέεται με τα προαναφερθέντα μέτρα. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (20) Η Κύπρος εξήγησε ότι επτά μέτρα δεν είναι πλέον πλήρως εφικτά λόγω απρόβλεπτων εξελίξεων στις διαδικασίες διαβούλευσης ή σύναψης συμβάσεων. Αυτό αφορά τα ακόλουθα μέτρα: την επένδυση 4: Διαπίστευση δημόσιων και ιδιωτικών νοσοκομείων στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.1 — Ανθεκτικό και αποτελεσματικό σύστημα υγείας και ενίσχυση της πολιτικής προστασίας, δεδομένου ότι η διάρκεια για την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαπίστευσης για ένα νοσοκομείο δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δύο ετών, κάτι που προέκυψε μόνο κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη· την επένδυση 7: Μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνης υποδομής μέτρησης (υποδομής μέτρησης προηγμένης τεχνολογίας) από τον διαχειριστή συστήματος διανομής (ΔΣΔ) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, δεδομένου ότι προέκυψαν μη αναμενόμενες καθυστερήσεις λόγω τριών διαδοχικών προσφυγών και της αδυναμίας του αναδόχου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του· την επένδυση 13: Δημιουργία μονάδας στην Ορούντα για τη διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων και ζωικών υποπροϊόντων στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας, δεδομένου ότι τα αποτελέσματα της μελέτης σκοπιμότητας έδειξαν ότι η μονάδα έπρεπε να επανασχεδιαστεί σχεδόν πλήρως· την επένδυση 2: Δημιουργία προστατευμένου κανονιστικού περιβάλλοντος (regulatory sandbox) για την ανάπτυξη λύσεων τεχνολογίας στον χρηματοοικονομικό τομέα στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.3 — Υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, δεδομένου ότι οι καθυστερήσεις στις συμβάσεις προκλήθηκαν από την ανάγκη αντιμετώπισης των εξελίξεων της αγοράς που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη· την επένδυση 6: Ταμείο μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια χρηματοδότηση στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.3 — Υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, καθώς απρόβλεπτα κριτήρια επιλογής τρίτων οδήγησαν στην επιλογή διαχειριστή κεφαλαίων με έδρα στην Ευρώπη αλλά εκτός Κύπρου· τη μεταρρύθμιση 3: Εκσυγχρονισμός του περί εταιρειών νόμου στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.3 — Υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, καθώς προέκυψε απρόβλεπτο εμπόδιο στη διαδικασία υποβολής προσφορών λόγω των μονομερών ουσιαστικών τροποποιήσεων της προσφοράς του επιλεγέντος υποψηφίου μετά την ανάθεση, οι οποίες δεν μπόρεσαν να γίνουν δεκτές και χρειάστηκε να δημοσιευθεί νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης· και τη μεταρρύθμιση 4: Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM στο πλαίσιο της συνιστώσας 5.1 — Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανεκπαίδευση, λόγω των καθυστερήσεων που προκλήθηκαν από την προσφυγή κατά της ανάθεσης της σύμβασης, σε συνδυασμό με τις ιδιαιτερότητες αυτού του έργου με τεχνολογικό προσανατολισμό, που κατέστησαν μη διαθέσιμο τον τεχνολογικό εξοπλισμό που προσδιορίζεται στα τεύχη δημοπράτησης, προκαλώντας τεχνική καθυστέρηση κατά τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης. Σε αυτή τη βάση, η Κύπρος ζήτησε να μειωθεί το επίπεδο της απαιτούμενης υλοποίησης ορισμένων από τα προαναφερθέντα μέτρα και να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα ορισμένων ορόσημων και στόχων που συνδέονται με ορισμένα από τα προαναφερθέντα μέτρα. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (21) Βάσει των αποδεσμευμένων πόρων λόγω των τροποποιήσεων του άρθρου 21, η Κύπρος πρότεινε να αυξηθεί το επίπεδο φιλοδοξίας ενός μέτρου, που συνδέεται με την υψηλότερη από την αναμενόμενη ζήτηση. Αυτό αφορά την επένδυση 10: Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος σε αγροτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας, καθώς το ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε ήταν υψηλότερο από το προβλεπόμενο. Σε αυτή τη βάση, η Κύπρος ζήτησε να αυξηθεί το επίπεδο της απαιτούμενης υλοποίησης του προαναφερόμενου μέτρου αυξάνοντας έναν από τους σχετικούς στόχους. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

Διορθώσεις σφαλμάτων εκ παραδρομής

- (22) Στο κείμενο της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου εντοπίστηκαν 17 σφάλματα εκ παραδρομής, τα οποία επηρεάζουν 7 ορόσημα και 17 μέτρα. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να διορθωθούν τα εν λόγω σφάλματα εκ παραδρομής που δεν απηχούν το περιεχόμενο του ΣΑΑ το οποίο υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 17 Μαΐου 2021, όπως συμφωνήθηκε μεταξύ της Επιτροπής και της Κύπρου. Τα εν λόγω σφάλματα εκ παραδρομής αφορούν τη μεταρρύθμιση 1: Εθνικό Κέντρο Κλινικής Τεκμηρίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας, τη μεταρρύθμιση 2: Σχεδιασμός ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την επιτήρηση της κατανάλωσης αντιβιοτικών εντός των νοσοκομείων και της παρακολούθησης νοσοκομειακών λοιμώξεων, την επένδυση 1: Νέες εγκαταστάσεις για το Κέντρο Αίματος της Κύπρου και προμήθεια βοηθητικού εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1. — Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· την επένδυση 2: Μονάδες επεξεργασίας νερού· αναβάθμιση με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων, την επένδυση 4: Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, την επένδυση 5: Αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα συλλογής υδάτων στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.3 — Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτων· τη μεταρρύθμιση 4: Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στη βιομηχανία στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 — Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας· τη μεταρρύθμιση 2: Κίνητρα για επενδύσεις και ανθρώπινο κεφάλαιο στους τομείς της E&K, τη μεταρρύθμιση 3: Θέσπιση πολιτικών και κινήτρων για διευκόλυνση και προώθηση της πρόσβασης σε δημόσια χρηματοδοτούμενες ερευνητικές υποδομές και εργαστήρια, την επένδυση 1: Δημιουργία και λειτουργία κεντρικού γραφείου μεταφοράς γνώσης στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.2 — Ενισχυμένη έρευνα και καινοτομία· τη μεταρρύθμιση 4: Σχεδιασμός και σύσταση Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού, την επένδυση 4: Σχέδιο ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.3 — Υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων· τη μεταρρύθμιση 3: Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας (τίτλοι ιδιοκτησίας), τη μεταρρύθμιση 9: Βελτίωση της είσπραξης φόρων και της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Φορολογίας στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.5 — Διασφάλιση της δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας· τη μεταρρύθμιση 3: Ψηφιοποίηση αστυνομικών διαδικασιών («Digipol») στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.2. — Προώθηση της ηλεκτρονικής δημόσιας διοίκησης· τη μεταρρύθμιση 1: Αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση) στο πλαίσιο της συνιστώσας 5.1. — Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανεκπαίδευση και τη μεταρρύθμιση 1: Μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών κοινωνικών ασφαλίσεων

στο πλαίσιο της συνιστώσας 5.2. — Αγορά εργασίας, κοινωνική προστασία και ένταξη. Οι εν λόγω διορθώσεις δεν επηρεάζουν την εφαρμογή των σχετικών μέτρων.

Το κεφάλαιο για το REPowerEU βάσει του άρθρου 21γ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241

- (23) Το κεφάλαιο για το REPowerEU περιλαμβάνει δύο νέες μεταρρυθμίσεις και δύο νέες επενδύσεις. Η μεταρρύθμιση 6.R1 σχετικά με τη ρύθμιση και τη διευκόλυνση της συμμετοχής των ενεργών πελατών, των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και της απόκρισης ζήτησης μέσω της συγκεντρωτικής εκπροσώπησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας έχει ως στόχο να καταστήσει δυνατή την υιοθέτηση έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη χώρα, επιτρέποντας έτσι την ταχύτερη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην οικονομία. Η μεταρρύθμιση 6.R2 σχετικά με τη θέσπιση κανονιστικού πλαισίου για τη σύνδεση των σταθμών επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το δίκτυο διανομής επικεντρώνεται στη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για τη διαμόρφωση κανονιστικών πλαισίων όσον αφορά την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας από τον διαχειριστή συστήματος διανομής (ΔΣΔ), καθώς και στη σύνδεση των σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το δίκτυο διανομής, έχει δε ως στόχο να διευκολύνει την ανάπτυξη ηλεκτρικών οχημάτων και να επιτρέψει στους τελικούς καταναλωτές να συμμετέχουν ενεργά στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η επένδυση 6.I3 για την προώθηση της εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης του αποθέματος κατοικιών έχει ως στόχο τη μείωση της πρωτογενούς και τελικής ενεργειακής κατανάλωσης και των εκπομπών CO₂ στα υφιστάμενα νοικοκυριά. Επιπλέον, θα προωθεί την εγκατάσταση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα εν λόγω νοικοκυριά. Το πρόγραμμα ανακαίνισης θα πρέπει να οδηγήσει σε μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας των ανακαινισμένων κτιρίων κατά 30 % κατά μέσο όρο. Η επένδυση 6.I7 σχετικά με τη θεματική έρευνα σε επιχειρήσεις για λύσεις παραγωγής, αποθήκευσης, μεταφοράς και διανομής ενέργειας επικεντρώνεται σε κίνητρα για στοχευμένες δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας με στόχο την παροχή λύσεων σε σημεία συμφόρησης που εντοπίζονται στην παραγωγή, την αποθήκευση, τη μεταφορά και τη διανομή ενέργειας (υποδομές, αποθήκευση, δίκτυο κ.λπ.) οι οποίες θα ενισχύσουν τη λειτουργικότητα και την αποδοτικότητα των υποδομών του εθνικού δικτύου, θα επιταχύνουν την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και θα μειώσουν σημαντικά τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας.
- (24) Το κεφάλαιο για το REPowerEU περιλαμβάνει επίσης κλιμακούμενα μέτρα που επηρεάζουν πέντε μέτρα στο πλαίσιο των συνιστωσών 2.1. Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, 2.2. Βιώσιμες μεταφορές, 3.1. Νέο μοντέλο ανάπτυξης και διαφοροποίηση της οικονομίας και 3.2. Ενισχυμένη έρευνα και καινοτομία. Τα κλιμακούμενα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU επιφέρουν ουσιαστική βελτίωση του επιπέδου φιλοδοξίας των μέτρων που περιλαμβάνονται ήδη στο εθνικό ΣΑΑ.

Ισορροπημένη απάντηση που συμβάλλει στους έξι πυλώνες

- (25) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο α) και το κριτήριο 2.1 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αντιπροσωπεύει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση και συμβάλλει έτσι κατάλληλα και στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού,

λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων προκλήσεων και της χρηματοδοτικής κατανομής για το οικείο κράτος μέλος.

- (26) Σύμφωνα με την αξιολόγηση του αρχικού σχεδίου, το ΣΑΑ εξήγησε σαφώς τον τρόπο με τον οποίο κάθε άξονας πολιτικής (υγεία και πολιτική προστασία· μετάβαση στην πράσινη οικονομία· ανθεκτικότητα και ανταγωνιστικότητα της οικονομίας· ψηφιακός μετασχηματισμός· και αγορά εργασίας, κοινωνική προστασία, εκπαίδευση και ανθρώπινο κεφάλαιο) συνεισφέρει στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Υπογραμμίστηκε ιδίως ότι το ΣΑΑ είχε ως στόχο να συμβάλει στην αντιμετώπιση βασικών προκλήσεων που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένων των υψηλών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και των κενών στη διαχείριση των υδάτων και των αποβλήτων. Επίσης, σύμφωνα με την αξιολόγηση του αρχικού σχεδίου, το ΣΑΑ περιλάμβανε μέτρα που είχαν ως στόχο να συμβάλλουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό, με έμφαση στη συνδεσιμότητα και στις λύσεις ηλεκτρονικής δημόσιας διοίκησης, και να ενσωματώνουν τα ζητήματα της ψηφιοποίησης σε μέτρα άλλων τομέων. Επιπλέον, τονίστηκε ότι η έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη αναμενόταν να υποστηριχθεί από μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης των εταιρειών στη χρηματοδότηση, τις στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία και ότι το ΣΑΑ συνέβαλε στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και σύγκλισης της Κύπρου με την Ένωση με μέτρα για το σύστημα υγείας και τις κοινωνικές υποδομές, μεταξύ άλλων. Ορισμένα από τα εν λόγω μέτρα θα αποφέρουν επίσης οφέλη για την υγεία και την οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα ενώ οι πολιτικές για τη νέα γενιά, τα παιδιά και τους νέους περιγράφηκαν επίσης ως σημαντικές στο ΣΑΑ, και καλύπτουν μέτρα για την εκπαίδευση και την απασχόληση.
- (27) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η τροποποίηση του σχεδίου μαζί με το κεφάλαιο για το REPowerEU δεν επηρεάζει την αξιολόγηση της κατάλληλης συμβολής του ΣΑΑ στους έξι πυλώνες που αντιπροσωπεύουν σε μεγάλο βαθμό μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση, όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο.

Αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που εντοπίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις

- (28) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το κριτήριο 2.2 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αναμένεται να συμβάλει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων (βαθμολόγηση Α) που εντοπίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις προς την Κύπρο, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών πτυχών τους, και των συστάσεων βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, ή των προκλήσεων που εντοπίζονται σε άλλα σχετικά έγγραφα τα οποία έχουν εγκριθεί επίσημα από την Επιτροπή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.
- (29) Ειδικότερα, στο τροποποιημένο ΣΑΑ λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις που έχουν εγκριθεί επίσημα από το Συμβούλιο πριν από την αξιολόγηση του τροποποιημένου σχεδίου από την Επιτροπή. Δεδομένου ότι η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για την Κύπρο προσαρμόστηκε προς τα κάτω, οι συστάσεις του 2022 και του 2023 που δεν σχετίζονται με τις ενεργειακές προκλήσεις δεν λαμβάνονται υπόψη στη συνολική αξιολόγηση.
- (30) Αφού αξιολόγησε την πρόοδο στην εφαρμογή όλων των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων (ΣΑΧ) ως μέρους του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2023, η Επιτροπή

διαπιστώνει ότι η σύσταση για την ενίσχυση της εποπτείας εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων (2019.2.3) εφαρμόστηκε πλήρως. Έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά τις συστάσεις για την τοπική αυτοδιοίκηση (2019.1.3) και τη θέση σε λειτουργία του εθνικού συστήματος υγείας (2019.3.4).

- (31) Το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει ένα εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων οι οποίες περιγράφονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που απηύθυνε το Συμβούλιο στην Κύπρο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ιδίως για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα (ΣΑΧ 2019.1, 2020.4.3), συμπεριλαμβανομένου του δικαστικού συστήματος (ΣΑΧ 2019.5, 2020.4) και του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης (ΣΑΧ 2019.3.4, 2020.1.2), για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αφορούν την αγορά εργασίας (ΣΑΧ 2019.3, 2020.2), για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος (ΣΑΧ 2019.4, 2020.3), για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (ΣΑΧ 2019.2) και για την ενίσχυση της πράσινης μετάβασης (ΣΑΧ 2019.4, 2022.4, 2020.3, 2023.4), συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης ανάπτυξης πολιτικών σχετικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση και το περιβάλλον.
- (32) Το κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται να ενισχύσει τη φιλοδοξία του σχεδίου όσον αφορά τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις στον τομέα της ενέργειας και της πράσινης μετάβασης. Δύο κλιμακούμενα μέτρα αποσκοπούν στην επέκταση των δημόσιων επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία που συνδέονται με την πράσινη μετάβαση συμβάλλουν δε στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, σύμφωνα με την ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2023. Η Κύπρος αποσκοπεί στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε κατοικίες και στη χρήση τους από τις δημόσιες αρχές, ενθαρρύνει τη μετάβαση των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, ενώ αναμένεται να καθιερώσει κανονιστικό πλαίσιο για τη λειτουργία των ενεργειακών κοινοτήτων, ανταποκρινόμενη περαιτέρω στην ειδική ανά χώρα σύσταση σχετικά με την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα (2022, 2023 ΣΑΧ 4). Επιπλέον, η Κύπρος επεκτείνει και επιταχύνει την ενεργειακή απόδοση με τη θέσπιση μέτρων για την ενεργειακή απόδοση σε κατοικίες, τοπικές και δημόσιες αρχές, καθώς και μέσω της ενεργειακής αναβάθμισης των μεγάλων επιχειρήσεων και του υφιστάμενου αποθέματος κατοικιών (2022 ΣΑΧ 4.5, 2023 ΣΑΧ 4.4). Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των μεμονωμένων κατοικιών, ιδίως για τα ευάλωτα νοικοκυριά, αναμένεται να συμβάλει στη μείωση της ενεργειακής φτώχειας στην Κύπρο (2023 ΣΑΧ 4.5). Όσον αφορά τη μετάβαση σε βιώσιμες μεταφορές, η Κύπρος αύξησε το επίπεδο φιλοδοξίας της με μέτρα για την προώθηση της ευρείας χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων και τη θέσπιση του κανονιστικού πλαισίου για τη σύνδεση των σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων στο δίκτυο διανομής (2022, 2023 ΣΑΧ 4.6).
- (33) Ορισμένα μέτρα για την κυκλική οικονομία, τη διαχείριση των υδάτων και την ψηφιοποίηση τροποποιήθηκαν, ή καταργήθηκαν εν όλω ή εν μέρει, χωρίς να μειωθεί σημαντικά το επίπεδο φιλοδοξίας του ΣΑΑ. Η κατασκευή υποδομών στην Ανατολική Λευκωσία για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων και δύο κέντρων επαναχρησιμοποίησης και επισκευής επιπλέον της διανομής κάδων κομποστοποίησης σε αγροτικές περιοχές καταργήθηκαν στο ΣΑΑ λόγω της μείωσης της χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Η δημιουργία μονάδας στην Ορούντα για τη διαχείριση κτηνοτροφικών

αποβλήτων και ζωικών υποπροϊόντων καταργήθηκε δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 λόγω απρόβλεπτων περιπλοκών και καθυστερήσεων στις προμήθειες. Η επένδυση σε υποβρύχιο καλώδιο δεδομένων προς την Ελλάδα (C4.113) καταργήθηκε επίσης στο σχέδιο λόγω της μείωσης της χρηματοδοτικής συνεισφοράς, λαμβανομένων επίσης υπόψη των ιδιωτικών πρωτοβουλιών για άλλα υποβρύχια καλώδια που προέκυψαν μετά το αρχικό ΣΑΑ. Ωστόσο, τα υπόλοιπα μέτρα στο τροποποιημένο ΣΑΑ εξακολουθούν να ανταποκρίνονται σημαντικά στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις σχετικά με την κυκλική οικονομία, τη διαχείριση των αποβλήτων και την επίσπευση των επενδύσεων στην ψηφιοποίηση (2019 ΣΑΧ 4.2, 2020 ΣΑΧ 3.5, 2020 ΣΑΧ 3.7).

- (34) Με την αντιμετώπιση των προαναφερθεισών προκλήσεων, το τροποποιημένο ΣΑΑ αναμένεται επίσης να συμβάλει στη διόρθωση των ανισορροπιών, όπως προσδιορίζονται στις συστάσεις που διατυπώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 το 2019, το 2020 και το 2022, τις οποίες αντιμετωπίζει η Κύπρος, ιδίως όσον αφορά το υψηλό ιδιωτικό, δημόσιο και εξωτερικό χρέος, το μεγάλο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και το υψηλό ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»

- (35) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και το κριτήριο 2.4 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αναμένεται να διασφαλίσει ότι κανένα μέτρο (βαθμολόγηση Α) για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στο παρόν ΣΑΑ δεν βλάπτει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵ (αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»).
- (36) Οι αλλαγές που εισάγονται μέσω της αναθεώρησης του σχεδίου, με την τροποποίηση των υφιστάμενων μέτρων ή τη θέσπιση νέων μέτρων, δεν επηρεάζουν τη θετική αξιολόγηση που διενεργήθηκε για το αρχικό ΣΑΑ όσον αφορά το εν λόγω κριτήριο αξιολόγησης.
- (37) Όσον αφορά τις νέες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που εισάγονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU, η Κύπρος υπέβαλε συστηματική αξιολόγηση κάθε μέτρου σε σχέση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής αυτής (2021/C58/01). Οι παρεχόμενες πληροφορίες επιτρέπουν να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το τροποποιημένο σχέδιο αναμένεται να διασφαλίσει ότι κανένα μέτρο δεν προκαλεί σημαντική βλάβη.

Συμβολή στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU

- (38) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δα) και το κριτήριο 2.12 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται να συμβάλει αποτελεσματικά σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στην ενεργειακή ασφάλεια, στη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

ενέργειας, στην αύξηση των ικανοτήτων αποθήκευσης ενέργειας ή στην αναγκαία μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα πριν από το 2030.

- (39) Όλα τα κλιμακούμενα και νέα μέτρα στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, το αναβαθμισμένο σύστημα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο και η μεταρρύθμιση για την εισαγωγή κανονιστικού πλαισίου για τη λειτουργία των ενεργειακών κοινοτήτων αναμένεται να συμβάλουν άμεσα στον στόχο που ορίζεται στο άρθρο 21γ παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, όσον αφορά την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, την απανθρακοποίηση της βιομηχανίας, την αύξηση της παραγωγής και της χρήσης βιώσιμου βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου από μη ορυκτές πηγές, καθώς και την αύξηση του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Ειδικότερα, αρκετά από τα προγράμματα ανακαίνισης αναμένεται να οδηγήσουν σε μείωση κατά 30 % της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας των ανακαινισμένων κτιρίων.
- (40) Τα μέτρα στον τομέα των ηλεκτρικών οχημάτων και η νέα επένδυση στην θεματική έρευνα σε επιχειρήσεις για λύσεις στην παραγωγή, την αποθήκευση, τη μεταφορά και τη διανομή ενέργειας θα συμβάλουν στον στόχο του REPowerEU που προβλέπεται στο άρθρο 21γ παράγραφος 3 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 για την αντιμετώπιση των εσωτερικών και διασυνοριακών σημείων συμφόρησης στη μεταφορά ενέργειας και τη στήριξη των μεταφορών μηδενικών εκπομπών και των υποδομών τους, συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρόμων. Ειδικότερα, η μεταρρύθμιση σχετικά με τη θέσπιση κανονιστικού πλαισίου για τη σύνδεση των σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το δίκτυο διανομής και η επένδυση για την κλιμάκωση του μέτρου με στόχο την προώθηση της ευρείας χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων αναμένεται να διευκολύνουν την ανάπτυξη ηλεκτρικών οχημάτων, με αποτέλεσμα την αύξηση των κινήτρων για τις επιχειρήσεις και τους ιδιώτες ώστε να στραφούν σε οχήματα μηδενικών εκπομπών και, ως εκ τούτου, να μειώσουν την κατανάλωση ορυκτών καυσίμων για μεταφορές. Οι προαναφερόμενες θεματικές επενδύσεις στην έρευνα θα επικεντρωθούν σε κίνητρα για στοχευμένες δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας με στόχο την παροχή λύσεων σε σημεία συμφόρησης που εντοπίζονται στην παραγωγή, την αποθήκευση, τη μεταφορά και τη διανομή ενέργειας, οι οποίες θα ενισχύσουν τη λειτουργικότητα και την αποδοτικότητα των υποδομών του εθνικού δικτύου, θα επιταχύνουν την ενσωμάτωση των ΑΠΕ και θα μειώσουν σημαντικά τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας.
- (41) Τέλος, η κλιμακούμενη επένδυση σε ένα θεματικό πρόγραμμα χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας για την πράσινη μετάβαση θα συμβάλει στην επίτευξη του στόχου REPowerEU σύμφωνα με το άρθρο 21γ παράγραφος 3 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 για τη στήριξη των ανωτέρω στόχων μέσω της ταχύτερης επανειδίκευσης του εργατικού δυναμικού προς την κατεύθυνση των πράσινων δεξιοτήτων, καθώς και μέσω της στήριξης των αξιακών αλυσίδων σε κρίσιμες πρώτες ύλες και τεχνολογίες που συνδέονται με την πράσινη μετάβαση. Όλα τα ανωτέρω μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στους στόχους του REPowerEU σε συνοχή και συμπληρωματικότητα με ορισμένες άλλες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που προωθούνται στο πλαίσιο του ΣΑΑ, κυρίως στο πλαίσιο των συνιστωσών 2.1 και 2.2, καθώς και στο πλαίσιο άλλων εθνικών πρωτοβουλιών ή προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ, όπως τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (π.χ. κίνητρα για συστήματα ενέργειας/αποθήκευσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές). Τα μέτρα αυτά ενισχύουν εκείνα που περιλαμβάνονται στο αρχικό ΣΑΑ για την ενεργειακή

απόδοση, αυξάνοντας τον ρυθμό ενεργειακής ανακαίνισης τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τη βιομηχανία.

- (42) Το κεφάλαιο για το REPowerEU εξετάζει επίσης την ανάγκη διαφοροποίησης από τα ορυκτά καύσιμα με την επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας στον τομέα της πράσινης μετάβασης και, ειδικότερα, της παραγωγής, αποθήκευσης, μεταφοράς και διανομής ενέργειας. Αυτό θα συμβάλει στην ενίσχυση της λειτουργικότητας και της αποδοτικότητας των υποδομών του εθνικού δικτύου και θα επιταχύνει την ενσωμάτωση των συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αυξάνοντας έτσι την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κύπρου.

Μέτρα με διασυνοριακή ή πολυκρατική διάσταση ή επίδραση

- (43) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δβ) και το κριτήριο 2.13 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), να έχουν διασυνοριακή ή πολυκρατική διάσταση ή επίδραση.
- (44) Τα περισσότερα από τα μέτρα έχουν διασυνοριακό αντίκτυπο, δεδομένου ότι συμβάλλουν στη μείωση της ζήτησης και της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, είτε με τον εξηλεκτρισμό, με την προώθηση της παραγωγής και της ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δίκτυο, είτε με τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης και της εξοικονόμησης ενέργειας, μειώνοντας έτσι τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας. Αυτή η μειωμένη εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα θα πρέπει επίσης να αντικατοπτρίζεται στις διασυνοριακές ροές ενέργειας της Κύπρου. Το συνολικό κόστος των εν λόγω μέτρων ανέρχεται σε ποσό που υπερβαίνει κατά πολύ το 30 % του εκτιμώμενου κόστους του κεφαλαίου για το REPowerEU.
- (45) Σχεδόν όλα τα μέτρα συμβάλλουν στη μείωση της ζήτησης και της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα. Ορισμένα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την ενεργειακή απόδοση και εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια και επιχειρήσεις· κάποια προωθούν την παραγωγή και την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δίκτυο, ενώ άλλα υποστηρίζουν τον εξηλεκτρισμό των οχημάτων. Τα μέτρα αυτά μειώνουν την εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και στο επίπεδο της ΕΕ, γεγονός που δικαιολογεί την εκτίμηση ότι τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), να έχουν διασυνοριακή ή διακρατική διάσταση ή επίδραση.

Συμβολή στην πράσινη μετάβαση συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας

- (46) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ε) και το κριτήριο 2.5 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για τη στήριξη των κλιματικών στόχων ανέρχονται σε ποσό που αντιστοιχεί στο 45 % των συνολικών πιστώσεων του ΣΑΑ και στο 95 % του συνολικού εκτιμώμενου κόστους των μέτρων του κεφαλαίου για το REPowerEU, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VI του εν λόγω κανονισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, συνάδει με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα 2021-2030.

- (47) Τα μέτρα που καταργούνται ή μειώνονται σε σχέση με το επίπεδο της απαιτούμενης υλοποίησης δεν επηρεάζουν τις συνολικές επιδιώξεις του σχεδίου όσον αφορά την πράσινη μετάβαση, ενώ στο κεφάλαιο για το REPowerEU καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες για την περαιτέρω στήριξη της πράσινης μετάβασης της Κύπρου, δεδομένου ότι όλες οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις συμβάλλουν πλήρως στη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και στη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου που καθιστά δυνατή την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.
- (48) Το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, εξακολουθεί να συμβάλλει σημαντικά στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, καθώς και στην επίτευξη των κλιματικών στόχων της Ένωσης για το 2030, με παράλληλη συμμόρφωση με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας της ΕΕ έως το 2050. Τα μέτρα του REPowerEU αναμένεται να συμβάλουν στην πράσινη μετάβαση μέσω της προώθησης της βιώσιμης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μέτρων ενεργειακής απόδοσης στα νοικοκυριά, στον δημόσιο τομέα και στις επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας. Επίσης, η μεταρρύθμιση σχετικά με την κανονιστική ρύθμιση και τη διευκόλυνση της συμμετοχής των ενεργών πελατών, των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και της απόκρισης ζήτησης μέσω της συγκεντρωτικής εκπροσώπησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας θα καταστήσει δυνατή τη διαρκή υιοθέτηση έργων ανανεώσιμης ενέργειας στη χώρα, επιτρέποντας έτσι την ταχύτερη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην οικονομία. Η προώθηση της ευρείας χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων και η θέσπιση του κανονιστικού πλαισίου για τη σύνδεση των σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων στο δίκτυο διανομής θα αυξήσουν τα κίνητρα για τις επιχειρήσεις και τα άτομα ώστε να στραφούν σε οχήματα μηδενικών εκπομπών. Τέλος, οι θεματικές επενδύσεις στην έρευνα που θα παράσχουν κίνητρα για στοχευμένη έρευνα και καινοτομία που συνδέεται με τις νέες τεχνολογίες στον τομέα της πράσινης μετάβασης και της ενέργειας θα επιταχύνουν την ενσωμάτωση των ΑΠΕ και θα μειώσουν τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας.

Συμβολή στην ψηφιακή μετάβαση

- (49) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο στ) και το κριτήριο 2.6 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην ψηφιακή μετάβαση ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για τη στήριξη των ψηφιακών στόχων αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί στο 24,6 % των συνολικών πιστώσεων του τροποποιημένου ΣΑΑ, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VII του εν λόγω κανονισμού.
- (50) Η θετική αξιολόγηση της συμβολής στην ψηφιακή μετάβαση που προβλέπεται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 2021, εξακολουθεί να ισχύει. Το τροποποιημένο ΣΑΑ συνεπάγεται μικρές τροποποιήσεις σε δεκαεννέα μέτρα σχετικά με την ψηφιακή μετάβαση, την κατάργηση δύο μέτρων όσον αφορά την ψηφιακή μετάβαση, και δεν περιλαμβάνει νέα μέτρα που να συμβάλλουν στην ψηφιακή μετάβαση.

Κοστολόγηση

- (51) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο θ) και το κριτήριο 2.9 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η αιτιολόγηση που παρέχεται στο

τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, σχετικά με το ύψος του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι, σε μέτριο βαθμό (βαθμολόγηση Β), εύλογη και αληθοφανής, σύμφωνη με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και ανάλογη προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

- (52) Για την εκτίμηση της κοστολόγησης του αρχικού ΣΑΑ το 2021, οι πληροφορίες για την κοστολόγηση που παρασχέθηκαν από την Κύπρο για την πλειονότητα των μέτρων ήταν αρκετά λεπτομερείς, η μεθοδολογία εξηγήθηκε επαρκώς με κατανοητούς υπολογισμούς και τεκμηριωνόταν με αποδεικτικά στοιχεία. Μόνο ένα μικρό ποσό του κόστους αξιολογήθηκε ως εύλογο και αληθοφανές μόνο σε μέτριο ή χαμηλό βαθμό. Συνολικά, η αιτιολόγηση που παρασχέθηκε στο αρχικό ΣΑΑ για το ύψος του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ ήταν, σε μέτριο βαθμό, εύλογη και αληθοφανής, σύμφωνη με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας, και ανάλογη προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο, λαμβάνοντας τότε βαθμολόγηση «Β».
- (53) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν, από την αξιολόγηση των εκτιμήσεων κόστους για τα νέα μέτρα REPowerEU και για τα υφιστάμενα μέτρα οι τροποποιήσεις των οποίων συνεπάγονταν νέα εκτίμηση κόστους προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος του κόστους είναι εύλογο και αληθοφανές. Μόνο σε κάποιες περιπτώσεις, οι λεπτομέρειες σχετικά με τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τις εκτιμήσεις κόστους ήταν περιορισμένες, εν μέρει λόγω του καινοφανούς χαρακτήρα των μέτρων. Το γεγονός αυτό αποκλείει τη βαθμολόγηση Α για το εν λόγω κριτήριο αξιολόγησης. Πέραν τούτου, οι αλλαγές στις εκτιμήσεις κόστους για τα άλλα τροποποιημένα μέτρα ήταν δικαιολογημένες, ανάλογες με τους νέους αναθεωρημένους στόχους και υποστηρίζονταν από λεπτομερείς υπολογισμούς και αποδεικτικά στοιχεία· ως εκ τούτου, ο εύλογος και αληθοφανής χαρακτήρας των εν λόγω εκτιμήσεων κόστους δεν μεταβλήθηκε σε σύγκριση με το αρχικό ΣΑΑ. Τέλος, το ύψος του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ συνάδει με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και είναι ανάλογο προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

- (54) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ι) και το κριτήριο 2.10 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, και τα πρόσθετα μέτρα που περιλαμβάνονται στην παρούσα απόφαση επαρκούν (βαθμολόγηση Α) για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη χρήση των πόρων που παρέχονται στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού, και αναμένεται ότι θα συμβάλουν αποτελεσματικά στην αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης δυνάμει του εν λόγω κανονισμού και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης. Αυτό δεν θίγει την εφαρμογή άλλων μέσων και εργαλείων για την προώθηση και την επιβολή της συμμόρφωσης με το ενωσιακό δίκαιο, μεταξύ άλλων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων, καθώς και για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σύμφωνα με τον

κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶.

- (55) Η αρχική αξιολόγηση του ΣΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ι) και το κριτήριο 2.10 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο αρχικό ΣΑΑ ήταν επαρκείς (βαθμολόγηση Α) για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη χρήση των πόρων που παρέχονται στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού και αναμενόταν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης δυνάμει του εν λόγω κανονισμού και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης.
- (56) Μετά την αρχική αξιολόγηση, η Επιτροπή είχε πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη του κυπριακού συστήματος ελέγχου και δικλίδων. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα προκαταρκτικά πορίσματα του ελέγχου σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης («PFIU») που διενήργησε η Επιτροπή στην Κύπρο. Με βάση τις πληροφορίες αυτές, η Επιτροπή θεωρεί ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του κυπριακού ΣΑΑ είναι συνολικά επαρκές, αλλά παρουσιάζει ορισμένες ανεπάρκειες που πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσω ειδικού οροσήμου για ελέγχους και δικλίδες. Οι ανεπάρκειες αυτές αφορούν την έλλειψη κατάλληλων μέτρων PFIU σε επίπεδο φορέων υλοποίησης, καθώς και έλλειψη σαφούς οριοθέτησης μεταξύ των καθηκόντων ελέγχου και εφαρμογής. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που περιγράφεται στο τροποποιημένο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου και τα πρόσθετα μέτρα που περιλαμβάνονται στην παρούσα απόφαση, συμπεριλαμβανομένων των ενισχυμένων ελέγχων, επαρκούν για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και της σύγκρουσης συμφερόντων κατά τη χρήση των κονδυλίων στο πλαίσιο του ΣΑΑ, καθώς και για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης από το ΣΑΑ και άλλα προγράμματα της Ένωσης.
- (57) Θα πρέπει να θεσπιστεί ένα επιπλέον ορόσημο για τον έλεγχο και τις δικλίδες. Το ορόσημο αυτό θα πρέπει να επιτυγχάνεται έως την υποβολή της επόμενης αίτησης πληρωμής στην Επιτροπή, μετά την έκδοση της παρούσας εκτελεστικής απόφασης, και να αποτελεί προϋπόθεση για οποιαδήποτε μελλοντική πληρωμή. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή αναλογικών μέτρων για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (PFIU) σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, θα πρέπει να εκδοθούν και να διανεμηθούν σε όλους τους εκτελεστικούς φορείς υποχρεωτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες θα καλύπτουν κρίσιμους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης κινδύνου για όλα τα είδη επαλήθευσης, των επαληθεύσεων διπλής χρηματοδότησης και των διαδικασιών αποφυγής, του χειρισμού παρατυπιών και της καταγγελίας δυσλειτουργιών για παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των απαιτήσεων διαδρομής ελέγχου, της ολοκληρωμένης εκτίμησης του κινδύνου απάτης για όλες τις αναθέτουσες αρχές, και της θέσπισης ειδικών καθηκόντων στο πλαίσιο της PFIU για την αντιμετώπιση της απάτης, της διαφθοράς και των συγκρούσεων συμφερόντων, με παράλληλη διασφάλιση της σαφούς οριοθέτησης των ρόλων και της ορθής ευθυγράμμισης των ελέγχων με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές.

⁶ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 1).

Άλλα κριτήρια αξιολόγησης

- (58) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι τροποποιήσεις που πρότεινε η Κύπρος δεν επηρεάζουν τη θετική αξιολόγηση του ΣΑΑ, όπως παρατίθεται στην εκτελεστική απόφαση 10686/21 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του ΣΑΑ της Κύπρου, όσον αφορά τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του ΣΑΑ με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχεία γ) , ζ), ι) και ια) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Διαδικασία διαβούλευσης

- (59) Για την τροποποίηση του ΣΑΑ και την κατάρτιση του κεφαλαίου για το REPowerEU, η συντονιστική αρχή συμμετείχε σε διαβουλεύσεις με βασικούς θεσμικούς παράγοντες, ιδίως προκειμένου να προσδιοριστούν οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που πρέπει να ενσωματωθούν στο νέο κεφάλαιο. Ορισμένες ανησυχίες που εκφράστηκαν όσον αφορά τα μέτρα που προτείνεται να αφαιρεθούν από το ΣΑΑ, βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, αντιμετωπίστηκαν με τις διευκρινίσεις που παρείχαν οι αρμόδιες αρχές σχετικά με την πρόθεση να συνεχιστεί η εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, μέσω του εθνικού προϋπολογισμού με τη στήριξη, ει δυνατόν, άλλης ενωσιακής χρηματοδότησης.
- (60) Για να εξασφαλιστεί η οικειοποίηση από τους σχετικούς φορείς, είναι ζωτικής σημασίας να συμμετέχουν όλες οι τοπικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU.

Ισότητα

- (61) Η προηγούμενη περιγραφή των πτυχών της εφαρμογής και παρακολούθησης του σχεδίου, καθώς και της ισότητας των φύλων, εξακολουθεί να ισχύει. Επίσης, στο πλαίσιο της επένδυσης 2.1I2 για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες και την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με εύάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία αναβαθμίζεται στο πλαίσιο του νέου κεφαλαίου για το REPowerEU, διευρύνεται ο ορισμός των εύάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας που μπορούν να επωφεληθούν από το καθεστώς· προστίθενται συγκεκριμένα οκτώ νέες κατηγορίες εύάλωτων ομάδων (που διαφοροποιούνται κυρίως με βάση τα κριτήρια εισοδήματος και αναπηρίας), γεγονός που επιτρέπει σε περίπου 1 400 περισσότερα νοικοκυριά με εύάλωτους καταναλωτές να επωφεληθούν από το καθεστώς.

Θετική αξιολόγηση

- (62) Σε συνέχεια της θετικής αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, κατά την οποία διαπιστώθηκε ότι το σχέδιο συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 και το παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, θα πρέπει να καθοριστούν οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα που απαιτούνται για την υλοποίηση του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, τα σχετικά ορόσημα, οι στόχοι και οι δείκτες, καθώς και το ποσό που διατίθεται από την Ένωση, υπό μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και δανειακής στήριξης, για την υλοποίηση του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU.

Χρηματοδοτική συνεισφορά

- (63) Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, της Κύπρου ανέρχεται σε 1 220 971 974 EUR. Δεδομένου ότι το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του τροποποιημένου ΣΑΑ είναι υψηλότερο από την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται για την Κύπρο, η χρηματοδοτική συνεισφορά που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 και διατίθεται για το τροποποιημένο ΣΑΑ της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, θα πρέπει να ισούται με το συνολικό ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που διατίθεται για το τροποποιημένο ΣΑΑ της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU. Το ποσό αυτό ισούται με 915 758 509 EUR.
- (64) Την 1η Σεπτεμβρίου 2023, η Κύπρος υπέβαλε αίτημα, δυνάμει του άρθρου 21α παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, για την κατανομή των εσόδων που αναφέρονται στο άρθρο 21α παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού μεταξύ των κρατών μελών με βάση τους δείκτες που καθορίζονται στη μεθοδολογία του παραρτήματος IVα του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 21γ παράγραφος 3 στοιχεία β) έως στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU ανέρχεται σε 104 580 000 EUR. Δεδομένου ότι το ποσό αυτό είναι υψηλότερο από το μερίδιο κατανομής που διατίθεται για την Κύπρο, η πρόσθετη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη που διατίθεται για την Κύπρο θα πρέπει να ισούται με το μερίδιο κατανομής. Το ποσό αυτό ισούται με 52 408 822 EUR.
- (65) Επιπλέον, στις 21 Φεβρουαρίου 2023, η Κύπρος υπέβαλε αιτιολογημένο αίτημα, δυνάμει του άρθρου 4α του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1755⁷, για τη μεταφορά στον μηχανισμό του συνόλου του υπολοίπου της προσωρινής της κατανομής από τους πόρους του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit, ύψους 52 056 350 EUR. Το ποσό αυτό θα πρέπει να διατεθεί για τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο κεφάλαιο για το REPowerEU ως πρόσθετη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη.
- (66) Η συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται στην Κύπρο θα πρέπει να ανέλθει σε 1 020 223 681 EUR.

Προχρηματοδότηση REPowerEU

- (67) Η Κύπρος ζήτησε την ακόλουθη προχρηματοδότηση για την υλοποίηση του κεφαλαίου της για το REPowerEU: Μεταφορά ποσού ύψους 52 056 350 EUR από την προσωρινή κατανομή από τους πόρους του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit, και 52 408 822 EUR από τα έσοδα από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών στο πλαίσιο της οδηγίας 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (68) Την 1η Σεπτεμβρίου 2023, η Κύπρος υπέβαλε αίτηση προχρηματοδότησης για τα εν λόγω ποσά, δυνάμει του άρθρου 21δ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ύψους 20 % της αιτούμενης προχρηματοδότησης. Με την επιφύλαξη των διαθέσιμων πόρων, η εν λόγω προχρηματοδότηση θα πρέπει να καταστεί διαθέσιμη στην Κύπρο με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας που πρόκειται να συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2021, για τη θέσπιση του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit (ΕΕ L 357 της 8.10.2021, σ. 1).

και της Κύπρου, και σύμφωνα με αυτήν, δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 (στο εξής: συμφωνία χρηματοδότησης).

- (69) Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου CM 4171/21, της 28ης Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του ΣΑΑ της Κύπρου θα πρέπει επομένως να τροποποιηθεί αναλόγως. Για λόγους σαφήνειας, το παράρτημα της εν λόγω εκτελεστικής απόφασης θα πρέπει να αντικατασταθεί εξ ολοκλήρου,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) [10686/2021] τροποποιείται ως εξής:

- 1) το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

Έγκριση της αξιολόγησης του ΣΑΑ

Εγκρίνεται η αξιολόγηση του τροποποιημένου ΣΑΑ της Κύπρου με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα στο πλαίσιο του ΣΑΑ, οι ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης και υλοποίησης του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οροσήμων και στόχων, οι σχετικοί δείκτες εκπλήρωσης των προβλεπόμενων οροσήμων και στόχων, καθώς και οι ρυθμίσεις για την παροχή πλήρους πρόσβασης της Επιτροπής στα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.»

- 2) στο άρθρο 2, οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Κύπρου χρηματοδοτική συνεισφορά με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης ύψους 1 020 223 681 EUR.⁸ Η εν λόγω συνεισφορά περιλαμβάνει:

- α) ποσό ύψους 818 213 837 EUR που διατίθεται για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022·
- β) ποσό ύψους 97 544 672 EUR που διατίθεται για νομική δέσμευση από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023·
- γ) ποσό ύψους 52 408 822 EUR⁹, σύμφωνα με το άρθρο 21α παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, αποκλειστικά για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 21γ του εν λόγω κανονισμού, με εξαίρεση τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 21γ παράγραφος 3 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού·
- δ) ποσό ύψους 52 056 350 EUR, το οποίο μεταφέρθηκε στον μηχανισμό από το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit.

Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης διατίθεται από την Επιτροπή στην Κύπρο σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Ποσό ύψους 130 772 986 EUR διατίθεται ως προχρηματοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

⁸ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Κύπρου στις δαπάνες του άρθρου 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, που υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 11 του εν λόγω κανονισμού.

⁹ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Κύπρου στις δαπάνες του άρθρου 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος IVα του εν λόγω κανονισμού.

Ποσό ύψους 20 893 034 EUR διατίθεται ως προχρηματοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 21δ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Η πληρωμή της προχρηματοδότησης μπορεί να εκταμιευθεί από την Επιτροπή σε έως και δύο δόσεις.

Η προχρηματοδότηση και οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.»

Άρθρο 2
Αποδέκτης

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος